

Barn och unga är kommuninvånare – lyssna på dem!

Barn och unga är invånare i kommunen, inte enbart sådana som konsumerar tjänster. Deras åsikter har betydelse. Dessutom har de med stöd av [barnkonventionen](#) också rätt att bli hörda i ärenden som gäller dem. Det finns många bra metoder för att göra barn delaktiga, och i många kommuner används metoderna lyckligtvis redan. Men inte i alla, och här borde en ändring ske. Barnets rätt till delaktighet kan inte bero på var barnet råkar bo.

VAD KAN KOMMUNEN GÖRA?

Kommunen kan genomföra [inkluderande budgetering](#) så att barnen kan påverka de val som gäller den egna livsmiljön. Det finns otaliga sätt att genomföra inkluderande budgetering. Kommunen kan ordna invånarmöten och invånarråd, diskussions-, samråds- och idémöten, enkäter i skolor, hobbygrupper, webbaserade idédiskussioner och omröstningar, workshoppar...

Att höra [ungdomsfullmäktige](#) är lyckligtvis redan etablerad praxis i många kommuner. Också kommunallagen föreskriver att det ska finnas en sådan i varje kommun. Det räcker dock inte, ifall kommunen inte har strukturer, resurser och attityder som stöder ungdomsfullmäktiges verksamhet och att de unga verkligen blir hörda. De unga upplever själva att [bristen på resurser](#) och attityderna hos vuxna är de viktigaste faktorerna som försvagar deltagandet. Nuva rf delar ut ett [erkännande](#) i form av ett certifikat till kommuner där de ungas delaktighet också aktivt främjas och ungdomsfullmäktige verkligen hörs.

Ofta tror man att barn inte berörs av något ärende eller beslut. Nästan alltid har vi då missuppfattat saken. Nästan alla kommunala beslut berör barnens liv och trygghetskänsla på något sätt. Det finns ärenden som tydligt angår barn, såsom planeringen av en ny lekpark, hobbyplatsernas placering eller hur skolans lokaler fungerar. Det finns också saker där barn och unga är experter, även om vuxna inte genast inser det. Till exempel: barn är de mest oskyddade i [gatutrafiken](#). De unga har upprepade gånger lyft fram den svaga tillgången till [mentalvårdstjänster](#).

Läs mer!

I Helsingfors sker via Omastadi en inkluderande budgetering, där 12-åringar också får rösta, och dessutom finns [Ruutibudjetti](#) för unga

Kolla!

I Villmanstrand ordnas årligen en [påverkansdag](#) mellan unga och vuxna. Se [videon!](#)

På [påverkansdagen](#) i Tammerfors får elever i klass 4 varje år påverka genom aktivitetsfyllda och lekfulla metoder. I Tammerfors finns också ett aktivt [Barnparlament](#) och ungdomsfullmäktige.

VARJE BARN ÄR HUVUDPERSONEN I SITT EGET LIV

Särskilt gäller det att se till att också de utsatta barnens och barngruppernas röst hörs. Coronakrisen har orsakat en [servicebrist](#) för barn med funktionsnedsättning, vilket försvårar tillgodoseendet av delaktigheten. Även ett barn med funktionsnedsättning ska få vara [huvudpersonen i sitt eget liv](#). I projektet [Minua kuullaan](#) ansåg barn med funktionsnedsättning att en ingrediens i ett bra liv är att vuxna lyssnar, berömmar och frågar.

Detta kan förutsätta att det i tjänsterna används [kommunikationsmetoder](#) som stöder eller ersätter talet, hörselhjälpmiddel, att man vid insamling av respons använder smileys eller bildkommunikation eller att man ordnar egna workshoppar eller [personlig assistans](#) för barn med funktionsnedsättning.

Läs mer!
[Tips och länkar för att öka de ungas delaktighet](#)

Barn och unga ska också bli hörda i deras vardagsmiljö: i daghem, skola och hobbyer. Vid [utvecklingen av familjecentralen](#) lönar det sig hellre att höra barnen åsikter än att försöka gissa sig till barnens behov. Organisationerna står ofta närmare barnens och familjernas vardag och stärker deras delaktighet. Kommunen kan stödja denna gemenskap genom att erbjuda lokaler och möjliggöra medborgarorienterad verksamhet. Många organisationer har också aktiva barn- och ungdomssektioner som det lönar sig att lyssna på. Exempelvis [Plans barnstyrelse](#) främjar tillgodoseendet av barnets rättigheter genom att lyfta fram frågor som är centrala för barnen.

Förverkligandet av delaktigheten har endast goda konsekvenser i varje barns liv både nu och långt framåt ända in i vuxenlivet. Vi vill uppfostra en generation som lär sig att lita på sig själv och sin gemenskap och vågar delta och uttrycka sin åsikt.

Läs mer!

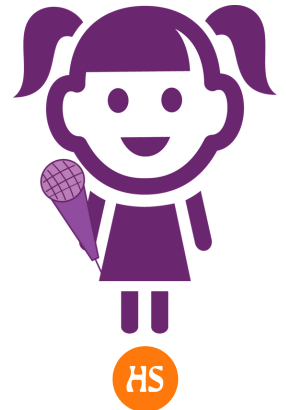
[Etik vid barns deltagande \(Centralförbundet för Barnskydd\)](#)
[Lapsilta opittua \(Rädda Barnen\)](#)

Kolla!

I Uleåborg finns ett representantskap som motsvarar ungdomsfullmäktige. Dessutom har andra barns delaktighet utökats med [regionala delaktighetsgrupper](#).

BARNEN FRÅGAR – PARTIÖRDFÖRÄNDENA SVARAR

I Ode ordnas 17.2.2021 en [Valpanel för barn](#) tillsammans med Helsingin Sanomats Lasten uutiset. I panelen har flera partitoppar lovat delta, så det lönar sig att lyssna på panelen! Panelen sänds som direktströmning via Helsingin Sanomats kanaler och inspelningen kan ses i efterhand på Lasten uutisets webbplats. Vi beaktar coronaläget och ordnar evenemanget på ett coronasäkert sätt.

LASTEN UUTISET

62 %

AV BARNEN ANSER ATT VUXNA SKULLE FATTA BÄTTRE BESLUT OM DE LYSSNADE PÅ BARN I FRÅGOR SOM GÄLLER DEM. OCH DE HAR INTE FEL.

(KÄLLA: ÖVER 16 000 BARN I EN ENKÄT SOM UTFÖRDES AV CENTRALFÖRBUNDET FÖR BARNSKYDD 2021).

AMMATILLISTEN PERHEKOTIEN LIITTO, AUTA LASTA, BARNAVÅRDSFÖRENINGEN, ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO, FOLKHÄLSAN, FÖRBUNDET FÖR BARNKULTURCENTER I FINLAND, HOPE, ICEHEARTS, IMETYKSEN TUKI, KASPER – KASVATUS JA PERHENEUVONTA, KEHITYSVAMMALIITTO, KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO, KUUROVAMMAISTEN LASTEN VANHEMPIEN LIITTO, LASTEN JA NUORTEN KESKUS, CENTRALFÖRBUNDET FÖR BARNSKYDD, MANNERHEIMS BARNSKYDDSFÖRBUND, MARTTALIITTO, NÄTVERKET FÖR FAMILJERS DIVERSITET, NUORTEN YSTÄVÄT, UNDERVISNINGSSSEKTORNIS FACKORGANISATION OAJ, PARASTA LAPSILLE, PARISUHDEKESKUS KATAJA, RÄDDA BARNEN FINLAND, PESÄPUU, FÖRBUNDET FÖR FAMILJEVÅRD I FINLAND, PIENPERHEYHDISTYS, PINSKUT, REGNBÅGSFAMILJER, RÖDA KORSET/UNGAS SKYDHUS, SETA, SOS-BARNBYAR FINLAND, FINLANDS UNICEF, SUOMEN VANHEMPAINLIITTO, VAMLAS, VAMMAISPERHEYHDISTYS JAATINEN, VARSINAIS-SUOMEN LASTENSUOJELUJÄRJESTÖT, BEFOLKNINGSFÖRBUNDET I FINLAND, YHDEN VANHEMMAN PERHEIDEN LIITTO OCH VÅRA GEMENSAMMA BARN.

GE BARNEN DIN RÖST!

CHECKLISTA FÖR DEN KOMMUNALA BESLUTFATTAREN

*MED DESSA ÖKAR
DU DELAKTIGHETEN*

- Läs om principerna för inkluderande budgetering. I vilka situationer kan din kommun utnyttja inkluderande budgetering?
- Föreslå alltid att barn och unga ska höras i beslut som gäller dem. Fråga direkt av barnen och de unga vad de anser om de frågor som ska avgöras samt om situationen i hemkommunen och därtill hörande tjänster.
- Kommunicera med barn och unga om frågor i din kommun via de kommunikationskanaler som de föredrar.
- Se till att ungdomsfullmäktige i din kommun har verksamhetsförutsättningar och att ungdomsfullmäktige verkligen blir hört.
- Kontrollera om olika barngrupper har hörts i din kommun. Vilka möjligheter har de mest utsatta barnen och ungdomarna att påverka beslut som gäller dem själva?
- Har det i din kommun ordnats tillräckliga stödåtgärder för att barn eller unga med hörselnedsättning ska kunna delta?
- Ta reda på vilka barn- och familjeorganisationer som är verksamma i din kommun och hur de kan bidra till att främja delaktighet. Kom ihåg betydelsen av organisationernas arbete när beslut fattas om understöd och lokalinvesteringar.
- Visa med ditt eget exempel att din kommun också är en kommun för barn och unga!

LÄS MER:

WWW.LSKL.FI/AANILAPSELLE

FÖLJA OSS:

@AANILAPSELLE